

Kljukasti križec je zaenkrat na tleh; toda bogve, kaj prinese bodočnost?

160.000 hl ruma v ognju

London je doživel po XVII. stoletju največji požar v pristanišču Zapadne indske plovitve v Poplaru na Temzi. Nad pol km dolgo, t. zv. »Jamaško nabrežje«, je zazidano z dvonadstropnimi skladišči, kjer je nakopičeno nad 160.000 hl ruma v vrednosti 12 milijonov funtov šterlingov. Ogenj je uničil vse zaloge. Sinjasti zublji so švigali tako visoko, da so gledali požar milijoni ljudi v Londonu in okolici. Nebo je bilo rdeče tudi 35 km daleč od mesta. Do 60 sesalk je vso noč črpalo vodo iz Temze, a starinske tesne ulice so ovirale delo. Ogenj je izbruhnil ob 9 zvečer in ugasnil šele ob 8 zjutraj. Samo uničena poslopja so stala do ene milijarde dinarjev.

Španski general je pripravljaj preurat

General Goded, nekdanji načelnik španskega generalnega štaba, je bil v Madridu aretiran, ker je skušal vreči sedanji republikanski režim.

Mačke je rada imela, ljudi pa ne

V Hollywoodu je umrla gđ. Margerita Keith, večkratna milijonarka. Bila je to čudaška ženska. Ze 30 let ni nikdo videl njenega obraza. Koder je hodila, povsod je imela zakrito lice kakor Turkinje. Pri 19. letu je sklenila, da si bo vselej zakrivala obraz, ker je sovražila ljudi in ni mogla trpeti, da bi jo drugi gledali. Silno rada pa je imela mačke. Ko ji je kaka mačka umrla, ji je priredila pogreb, ki je stal do 50.000 Din. Mačke je redila z mlekom in ribami. Sovražila je pa pee. Končno si je pri 49. letu sama vzela življenje. V oporoki pravi, naj bo njeno telo tri dni na parah in med tem časom naj ji igrajo Beethovno sonato »Mesečina«, Gounodovo »Ave Maria« in Schubertovo »Unvollendet«.

»Vi ste vendar dovolj močni in lahko bi delali, mesto, da beračite,« je dejala gospodinja nekemu večnemu popotniku.

»In vi ste tudi dovolj lepi, da bi lahko postali filmska zvezda. Zakaj torej čepite v kuhinji?« Berač se še nikdar ni tako dobro pogostil.

Posušimo Sredozemsko morje in doba nam zasije zlata

Dr. Herman Sergel, mestni arhitekt v Monakovem, si dela skrb za bodočnost Evrope. Prav za prav je Evropa mali azijski polotok, ki je pridobil naslov samostojnega dela sveta samo radi izrednih zgodovinskih okoliščin. A zdaj je drugače. Evropa je izgubila nekdanjo prednost in je v nevarnosti pred močnejšo Ameriko, ne da bi govorili o poznejši zedinjeni Aziji in Afriki.

Dokler še ni prepozno, moramo rešiti Evropo, in v ta namen bi zadostovalo znižati za 200 m gladino Sredozemskega morja. To ni nobena pravljica, temveč resen načrt, in zanj se zanimajo tudi francoski strokovnjaki. Evropa bi pridobila na ta način 66.000 km² jako rodovitnega sveta. Načrt je izdelan do najmanjših podrobnosti. Še pred 50.000 leti je bilo Sredozemsko morje samo zaprto jezero z dokaj nizko gladino. Samo v ledeni dobi je sprejelo sedanjo obliko. Izhlapeva pa tako naglo, da bi se davno posušilo brez stalnega dotoka iz Atlantike in Črnega morja. Gibraltarški preliv mu donša po 88.000 m³ in Dardanele po 4.500 m³ vode vsako sekundo. Če bi zgradili v Gibraltarju in Galipoliju jez s potrebnimi kanali, bi se Sredozemsko morje takoj izpremenilo v zaprt ribnik, kateremu bi ne bilo težko znižati gladino za potrebnih 200 m. Vsa dela bodo zahtevala 10 let časa in približno 375 milijard dinarjev. To je malenkostna vsota, ker je stal en mesec svetovne vojne dokaj več.

Izdatki bodo takoj bogato poplačani. Evropa ne bo samo pridobila velike površine rodovitnega polja, temveč bo takoj pozabila na

krizo in brezposelnost. Razsežne stavbe bodo zaposlile vse razpoložljive roke in požrle vse gradivo, ki se zdaj ne more prodati. Treba bo tudi obdelati in zazidati razsušeno deželo, kar pomeni zopet desetletja neprestanega zaslужka za vse potrebne.

Razen tega bo Gibraltarški jez najkrajša zveza med Evropo in Afriko. Jez bo velikanski most, po katerem bodo stekle železniške proge in avtomobilske ceste. A to še ni vse. Ta jez bo tudi dajal praviljčno količino brezplačne energije. Znašala bo najmanj 175 milijonov konjskih sil, kar pomeni nad polovico onih moči, s katerimi razpolaga zdaj vsa svetovna industrija. Električna energija ne bo nič stala. Razpoložljivi prebitki se bodo lahko porabili za mednarodno koristna dela, na primer za namakanje Severne Afrike, vstevši Saharo. Vse evropske države bodo po pričetku del rešene sedanjih perečih skrbi. Povsod bo zavladalo blagostanje. Mednarodna trgovina bo cvetela. Novo ozemlje bo tudi lahko sprejelo prebivalstva iz onih dežel, ki so kot Italija in Nemčija zdaj navezane na izseljevanje. S tem bo odstranjen tudi glavni vzrok mednarodnih sporov. Evropa bo postala neodvisna od drugih celin, pred vsem Amerike z njeno politiko zaprtih vrat. Vodna moč bo nadomestila znaten del ameriške nafte, in pridelek novega polja bo tudi odtehtal sedanji uvoz ameriškega žita. Če bi se lotila Zveza narodov tega načrta, bi zaslužila hvaležnost vseh poznejših pokolenj in nevenljiv spomin v zgodovini. Seveda: »če bi« in zopet »če bi«...

Na obletnico umora predsednika francoske republike Doumerja so na njegovem grobu priredili spominsko svečanost, kateri sta prisostvovala Doumerjev naslednik Lebrun (en križec) in ministrski predsednik Daladier (dva križca).

Zavod za proučevanje možganov

Te dni bo poteklo 15 let, odkar so v Leningradu ustanovili zavod za proučevanje možgan. Ustanovili so ga malo po oktobrski revoluciji leta 1917 na pobudo akademika Behtjereva. To je do danes edini zavod te vrste na svetu. Namen zavoda je, da proučuje živčni sistem, notranje izločevanje in razvoj človeških možgan.

V zadnjem času so v Avstriji uvedli prostovoljno delo. Opravlja ga doslej že 2800 mož, ki prejema dnevno po dva šilinga na osebo, prosto stanovanje in hrano. Delavci gradijo cesto čez Kreuzberg pri Kremsu ob Donavi. Vsi imajo posebno obleko in nosijo zastavo z lopato in klasjem.

Zakaj se pojavijo hrošči vsakih pet let

Tudi pri nas so se hrošči pojavili v izredni množini in kmet se jih ni prav nič razveselil, ker so pač znani za najhujše zajedalce dreves. Škoda, ki jo hrošči napravijo, je ogromna. Hrošči ne žrejo samo drevesnega listja, temveč velika je škoda, ki jo povzročajo tudi njihove ličinke na koreninah rastlin in dreves.

Hrošč leta po zraku v maju 3-6 tednov. Med tem časom se hrani z drevesnim listjem. Najrajši ima hrastovo in bukovo. Toda tudi kostanju ne prizaneša. Ko neha ta letalna doba, znese samica 30-70 jajc, ki jih razdeli v več kupčkov. V štirih do šestih tednih se kmalu pojavijo ličinke, ki so umazane bele barve, na zadnjem delu pa črno-rjave in deloma tudi rumenorjave. Imajo štiričlenke tipalnice, a so brez oči. Ličinke napadajo korenine rastlin in s tem prizadevajo veliko škodo. Njihov razvoj traja 4 leta, potem se zarijejo globlje v zemljo in se tam zavijejo v zapredek. Naslednjo pomlad zletijo iz njega. Zaradi tega razvoja, ki traja 4 leta, se hrošči pojavijo vsako peto leto v tako veliki množini. K sreči imajo hrošči in njihove ličinke silno mnogo sovražnikov, med temi so netopirji, razne druge ptice, lisica, jež, prašič in tudi krt. Človek se silno težko bori proti njim. Edino sredstvo je pobijanje. Treba je potrpežljivo stresati vsa napadena drevesa in hrošče pobijati. Hrošči so porabni tudi za hrano prašičem in kokošim. Čim več jih zdaj pobijemo, tem manj se jih bo pojavilo čez pet let.

Neki strokovnjak je ugotovil, da imajo 4 kilogrami ribjega mesa toliko redilnih snovi, kakor 3 kg mesa sesalcev.

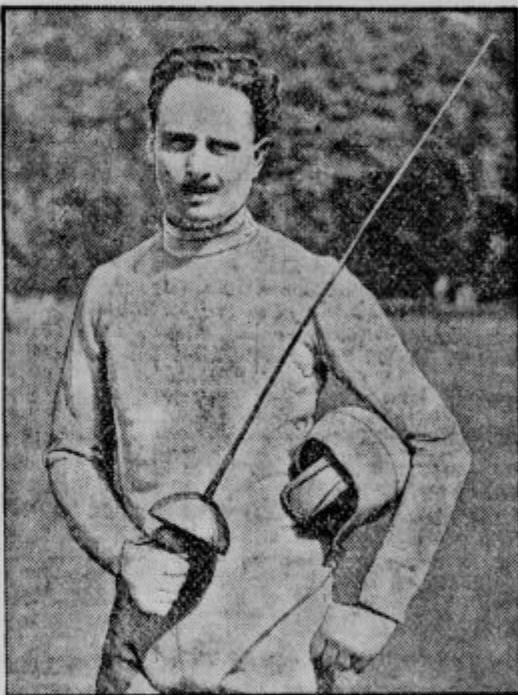
„Miss Evropa 1933“

Gdč. Ward iz Londona, ki ima 18 let, je bila izbrana za angleško lepoto kraljico in se bo na madridskem sestanku potegovala za naslov »Miss Evropa 1933«. Miss Evropo bodo izbrali 27. maja.

7 let kakor 7 ur

Pred 7 leti je v Rimu zbudila veliko pozornost vest, da je knežji par Paterno stopil v samostan. Knez in kneginja sta bila iz siciljanskega plemiškega rodu, toda kljub temu sta se odpovedala svetu. Knez je postal menih v Monzi, njegova žena pa se je zaobljubila karmeličankam v Milanu. Šele po 7 letih je mogla kneginja, ki se zdaj imenuje sestra Marija, govoriti z nekim svojim sorodnikom. Dejala mu je: »Sedem let mojega najsrečnejšega življenja, ki ga nikdo ne more motiti, je poteklo kakor sedem ur.« In izginila je s sandalami na nogah zopet v svojo celico.

Oswald Mosley, vodja angleškega fašizma, se bo udeležil kot angleški predstavnik sabljaškega turnirja v Budimpešti.

Mala matura v Rusiji

Sovjetske srednje šole so doživele nedavno izredno presenečenje. Komisar narodne prosvete Bubnov je namreč zaukazal, da se morajo vpeljati izpiti za prehod iz nižje srednje šole v višjo. Prav v zadnjem času se ta ukaz izvršuje. Tako je zopet stopila v veljavo odredba, ki so jo med vojno odpravili. Minister Bubnov priporoča v okrožnici na srednje šole, naj bodo profesorji prvo leto precej popustljivi, dokler se dijaki ne privadijo na izpit. Zaenkrat bodo izprašani samo iz snovi, ki so jo predelali v preteklem letu. Tako so tudi boljševiki spoznali, da je potrebna v šoli strogoost in da se njihovo popuščanje ni obneslo.

V Altoni se je pričela obravnava radi krvavih spopadov dne 17. julija preteklega leta med komunisti in narodnimi socialisti. Bilo je več ranjenih in mrtvih. Radi tega spopada je morala odstopiti pruska vlada dr. Brauna. Na zatožni klopi so danes samo komunisti, po številu 15, ki so obtoženi, da so streljali na mirne socialiste. Obtoženci sedijo v klopih.

V Londonu je prišlo v Hydeparku do precejšnjih nemirov radi laburističnega shoda. Spopadli so se komunisti in njihovi nasprotniki.

Dolžniki vseh stanov.

Za Vas posluje društvo za Vašo zaščito. Obrnite se s polnim zaupanjem nanj in bo društvo vprašanje Vaših dolgov v vseh slučajih uredilo najuspešneje in najceneje. — Postanite član, ker vse ugodnosti uživajo le člani! — Društvo za zaščito dolžnikov v Jugoslaviji, Ljubljana, Aleksandrova 4.

**Starejšim osebam
revmatične bolečine**

zagrenjujejo stare dni. Vsem, ki trpite na revmatizmu, protinu, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

Masaža z Algo Vas krepí, osvežuje.

ALGA je za stare ljudi pravi blagoslov.

1 steklenica ALGE Din 14.—.

(Reg. br. 18,117/32)

Naročajte „Slovenca“!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znak.

Službe iščejo**Ženska moč**

agilna in sposobna, išče mesto v pisarni. Ponudbe prosimo na upravo »Slovenca« pod šifro: »Dva meseca zastoj« 5338. (a)

Mlažje dekle

išče službo hišne ali kot pomoč pri gospodinjstvu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5392. (a)

Službo dobe

Za trgovino na deželi iščem šiviljo, ki bi v prostem času pomagala tudi v trgovini. Biti mora dobra v računanju. Ponudbe pod »Zanesljiva« št. 5365 na upravo »Slovenca«. b

Prodajalce (-ke)

zgovorne, za prodajo neobhodno potrebnega predmeta, sprejme »Lustra«, Gosposvetska c. 8. (b)

Stanovanja**ODDAJO:**

Štirisobno stanovanje s kopalnico in pritliklino, 5 minut od cestne železnice, se odda. Poizve se pri Franciški Fakin, Predovičeva 7, Moste. (c)

Štirisobno stanovanje solčno, s kopalnico, zidano verando in pritliklinami, se odda mirni stranki za avgust. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5047. (c)

Posvetja**Trgovino**

stara, dobro upeljana, s prima odjemalci, radi bolezni ugodno prodam. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5318. (p)

Kupimo**Bukovo ogle**

kupi Uran Franc, Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Prodamo

Če avto svoj stari prodajalci al motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inserat

Konfekcija — moda

naiboliši nakup. — Anton Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (l)

Malinov sukus

več hl, prodamo. Dopise pod »Sukus« št. 5273 na upravo »Slovenca«. (l)

Volna, svila, bombaž stalno v bogati izbiri v vseh vrstah za strojno pletenje in ročna dela po nanižnih cenah pri trdki Karl Prelog Ljubljana — Zidovska ul in Stari trg.

Za birmo

ure, zlatino in srebrnino prodajam tudi na hranilne knjižice. Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred škofijo 15. (l)

Berite

»Slovenca«

in oglašujte v njem!

Radi opustitve

trgovine prodam založo klobukov pod lastno ceno. Stuchly-Maschke, Zidovska ulica 3. (l)

Lipov med

letošnji in lanski, garantirano čist, kante po 10 kg 140 Din, 30 kg 365 Din, franko prevoz razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Žgano apno

cele vagone — dobavim po konkurenčni ceni. — Ivan Šinkovic, Ambrus, p. Zagradec. (l)

Motorno kolo

1000 ccm, s prikloco in elektr. razsvetljavo, brezhibno, ugodno prodam. — Vevče 10. (l)

Obrt**Pšenično moko**

najboljših mlinov nudi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Zelo ugoden nakup hotela

Na otoku Krku se prodaja potom sodne dražbe, ki se vrši dne 20. maja 1933 ob 9. uri pri tamkajšnjem sodišču Krk, prvovrsten

hotel „Vila Lucija“ v Aleksandrovem

s 24 sobami ter povsem opremljeno restavracijo z oskrbo za 100 oseb. Hotel se nahaja v neposredni bližini kopališča. — Kupci, ki se zanimajo za nakup hotela, se vabijo, da se dražbe udeležijo, ker kupec lahko takoj prične z obratovanjem. — Pojasnila daje iz prijaznosti:

»Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani« poštini predal 297 in to do dne 17. maja 1933.

Umrli nam je ljubi oče ozir. soprog, tast in ded, gospod

AVGUST ARSELIN

nadučitelj v pok.

dne 10. maja, star 70 let.

Pokopali ga bomo v petek, dne 12. maja ob 2. uri popoldne iz Rožne doline, cesta V. štev. 18, na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, dne 10. maja 1933.

Ana roj. Gärtner, soproga; Marija Munda, Dr. Avguštin, Lojze, Anica, otroci; Dr. Avgust Munda, zet; Nevenka Arselin, sinaha; Nevenkica, Ivka Marija, vnukinja.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega preljubljenega sinčka

FRANEKA

ki ga je Vsemogočni v Svoji neskončni previdnosti odločil v tako zorni mladosti poklicati k Sebi, smo bili deležni tolikega in tako iskreno izraženega čuvstvovanja od strani vseh sorodnikov, prijateljev in znancev ter celokupnega kranjskega meščanstva, da moremo le tem potom izraziti svojo globoko občuteno iskreno zahvalo z željo, naj vsem Vam, ki ste lajšali v teh bridkih dneh našo bol, stotero povrne Vsevečni na Vaših najdražjih.

Kranj, dne 12. maja 1933.

SAVNIKOVI.

Globoko užaloščeni sporočamo vsem sorodnikom, sočuvstvujočim prijateljem in znancem žalostno vest o nenadomestljivi izgubi našega vroč ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta, tasta, svaka in strica, gospoda

ALOJZIJA PEHEIMA

hišnega posestnika in trgovca z lesom in premožom

ki je v četrtek 11. maja ob tričetrt na 3 po kratki bolezni, previden s tolažili svete vere bogu vdano zaključil svoje plodno življenje v 56. letu starosti.

Zemski ostanki prerano umrlega bodo položeni k večnemu počitku v nedeljo 14. maja ob 15 iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo opravila v ponedeljek 15. maja ob 7 zjutraj v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 11. maja 1933.

Katarina Peheim, soproga; Alojzij, Viljem, Valter, Josipina in Kristina Peheim, otroci; Terezija Peheim, snaha; Alojzij in Ana, vnuka; vsi ostali sorodniki.

Prosimo tihega sožalja.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

»In moramo ostati tu? Saj se že temni in lahko bi kdo prišel in nas umoril med tem, ko vas ne bo,« se je zopet oglašala dama.

»Vrag se bo motil, da vas bo umoril! Ni se vam treba prav nič bati,« jo je Rory pomirjeval na svoj način. »Kar hitro na sivca, Hoolaghan, in odsmodi jo kakor strela!«

»Kaj je to, kar pravi zaradi smodnika in strela?« »On samo daje navodila kočijažu, milostiva,« je odgovoril mladi potnik.

»Toda, ali ni nekaj rekel o smodniku in sirelu? Ali je nevarno za nas?«

»Niti najmanj, milostiva, zagotavljam vas,« je dejal mladi gospod.

»Skrbel bom, da bodo konji mirni med tem, ko vas ne bo,« je rekel Rory. »Tu, dajte mi svojo nogo, dvignil vas bom na žival.« In Hoolaghan je dal svojo nogo na Roryjevo desno dlan in tako skočil na enega izmed konj.

»Tako,« je dejal Rory, »zdaj ste zgoraj in hajd naprej! Kar hitro jo urežite v mesto, na vrat, na nos!«

»Moj Bog, kaj je pa to, kar pravi zaradi rezanja vratov in nosov?« je vprašala dama.

»Nič, milostiva, bodite mirni,« jo je miril potnik.

»Res, ni se vam treba bati, niti najmanj ne, milostiva,« je dejal Rory, ko je dvignil Hoolaghana na konja, »kmalu bo z vami vse pri kraju.«

Dama se je stresla pri teh besedah, ni pa nič rekla.

»In zdaj, gospod,« se je Rory obrnil k svojemu mlademu sopotniku, »je čas, da misliha nase. Čemu čakava

tu na drugo kočijo? Do mesta, kamor se mi zdi, da potujete, je še nekaj milj, do mojega doma pa, ki je tam čez, ni daleč, približno samo dve milj. Ako vas ne žali iti v hišo revnega, bi bil silno ponosen, če bi mogel dati Vaši Časti posteljo, in čeprav ne bi bila tako dobra, kakršne ste vajeni, bi bilo pa le bolje, kakor čakati tu ob poti.«

Mladi potnik se je Roriju zahvalil za dobroto, ki mu jo je ponudil, in odvrnil, da bi morda lahko šel peš do mesta, kamor je namenjen. Temu je pa Rory ugovarjal, češ, da bi lahko zašel, ker ne pozna poti, zakaj spremljal bi ga lahko samo do tja, kjer se bosta njuni poti razšli. Pa še več drugih vzrokov je Rory našel, in sicer tako prirčno, da je svojega sopotnika končno vendarle pregovoril, da je sprejel gostoljubnost, katero mu je ponudil. Ko je potnik poiskal majhno torbo iz svoje prtljage, ki jo je hotel zadeti na svojo ramo, mu je Rory to branil, rekoč, da mu mora na vsak način dovoliti, da mu jo bo on nesel.

»Vi imate svojo lastno prtljago, ki jo morate nositi,« je ugovarjal potnik.

»Seveda jo imam, pa ne več kakor majhen sveženj, lahek kakor pero.«

»In vaša ražnja, Rory?«

»Za Boga, skoraj bi ju bil pozabil!« je vzkliknil Rory. »No, pa tudi ražnja nista težka, zato čisto lahko nesem vse skupaj.«

»Stojte za trenutek,« je dejal potnik. Čigar vljudnost je bila tako velika, da dame, prestrašene, kakor je bila, ni mogel pustiti brez zaščite. Stopil je v kočijo, v katero je šla že prej, da bi je rosa, ki je vedno močneje začela padati, ne zmočila, in ji ponudil svojo uslužnost.

»Zelo hvaležna sem vam, da se tako ljubeznivo zavzimate zame, a tu je moj soprog.«

»Hvala,« se je oglašil majhen mož, ves beden na pogled, ki do zdaj še ni črnil besede. »Jaz sem soprog te dame.«

Ni si upal reči: To je moja žena.

Mladi gospod se je poklonil in zapustil popotnike v kočiji ob cesti in jo s svojim vodnikom čvrsto mahnil proti vasi Rorija O'More.

»Mislim, da bodo ti ljudje čakali na pomoč še precej časa,« je izpregovoril popotnik.

»Tudi jaz mislim, da bodo čakali dolgo,« je potrdil Rory, »in mi mi žal za nikogar.«

»Ali se vam ne smili nesrečna žena?«

»Seve,« je vzkliknil Rory. »Prismoda je tako kričala, kakor bi ji vrat rezali; in če bi ji ga, bi ne bilo škoda za vse tiste neumnosti, ki jih je izblebetala! Vrat da ji bodo prerežali! Kakor da bi bili sami morilec in tolovaj v tej deželi! Pri moji veri, dežela bi bila mirna, ko bi nas pustili pri miru. A to nas boli, da razglašajo za vsako malenkost preki sod, nas psujejo in zlorablajo našo sveto vero.«

»In ali je ljudstvo zelo zadovoljno s tem položajem?«

»No, ne vem, zakaj naj bi bili zadovoljni! Oh, kako se je moje srce danes ogrelo, gospod, ko ste povedali tistemu grdemu Scrubbsu, kar mu je šlo. Prav je, dobil je, kar je iskal! Kar nič ni mogel! Oh, da ste mu zamašili usta, to je bilo zame, kakor da bi me z maslom mazal.«

»Kdo pa je bil to,« je vprašal mladi popotnik.

»Ni daleč od tu. Pravijo mu zbiralec.«

»Zbiralec česa?«

»Vsega, kar hočete. Pobira desetino za pastirja, namenjmo za zastopnika, davke in vse take reči in zato ga imenujejo kar zbiralec.«

»Pa vendar ni Irec, kaj?«